ՆՈՒՓՈՒՆ 23 ՈՒՐԱՏԻԱ

ԱՐՁԱԳԱՆԳ «ՊԱՏՄ.»ԻՆ

Գ.

Պահ մը հիացումով նայեցավ ան-ճառա-գնահատ աստղերուն վրայ, ապա ետ դարձուց իր հայեացքը եւ ըսաւ.

— Ինչո՞ւ մեզի պատմեցիր այս բոլորը։

— Որովհետեւ ես ալ ձեզ պէս կը հաւատայի, որ մեր երկրագունդը ամենէն կարեւոր մարմինն է ամբողջ տիեզերքին մէջ։ Ես ալ կը կարծէի, որ մենք միակ բնակիչներն ենք այս անսահման տարածութեան մէջ, եւ որ ամբողջ տիեզերքը մեզ համար ստեղծուած է։ Ես ալ կը կարծէի, որ մեր մոլորակին վրայ ապրող մարդիկ միակ էակներն են, որ կրնան մտածել եւ ճանչնալ Աստուած

ՄՇԱԿՈՒՅԹ

Թիֆլիս, 7 Մարտ 1899 թ.

Ինչպես հայտնի է մեր ընթերցողներին, Ռուսաստանի կառավարությունը վերջին տարիներում ձեռնարկել է մի շարք միջոցներ՝ ռուսական ազգությունը տարածելու համար հայերի մեջ։ Այդ միջոցների մեջ մտնում է նաև ռուսական դպրոցների հիմնումը հայ գյուղերում։ Ռուսական դպրոցների հիմնումը հայերի մեջ ինքնին ոչ մի վատ բան չէ, եթե միայն այդ դպրոցները հիմնվեն հայ գյուղերի պահանջների համեմատ, եթե նրանք ունենան ազգային բնավորություն, եթե նրանց մեջ ուսուցանվի հայոց լեզուն և եթե նրանց ուսուցիչները լինեն հայեր։ Ռուսական դպրոցները հայերի մեջ պետք է ունենան ազգային բնավորություն, որովհետև հայերը ռուսական ազգությանը չեն պատկանում, և որովհետև ռուսական դպրոցները հայերի մեջ պետք է ծառայեն ոչ թե ռուսական ազգության տարածման, այլ միայն հայերի ռուսական պետության հետ ավելի սերտ կապվելու համար։ Ռուսական դպրոցները հայերի մեջ պետք է ունենան ազգային բնավորություն, որովհետև հայերը ռուսական ազգությանը չեն պատկանում, և որովհետև ռուսական դպրոցները հայերի մեջ պետք է ծառայեն ոչ թե ռուսական ազգության տարածման, այլ միայն հայերի ռուսական պետության հետ ավելի սերտ կապվելու համար։ Ռուսական դպրոցները հայերի մեջ պետք է ունենան ազգային բնավորություն, որովհետև հայերը ռուսական ազգությանը չեն պատկանում, և որովհետև ռուսական դպրոցները հայերի մեջ պետք է ծառայեն ոչ թե ռուսական ազգության տարածման, այլ միայն հայերի ռուսական պետության հետ ավելի սերտ կապվելու համար։ Ռուսական դպրոցները հայերի մեջ պետք է ունենան ազգային բնավորություն, որովհետև հայերը ռուսական ազգությանը չեն պատկանում, և որովհետև ռուսական դպրոցները հայերի մեջ պետք է ծառայեն ոչ թե ռուսական ազգության տարածման, այլ միայն հայերի ռուսական պետության հետ ավելի սերտ կապվելու համար։ Ռուսական դպրոցները հայերի մեջ պետք է ունենան ազգային բնավորություն, որովհետև հայերը ռուսական ազգությանը չեն պատկանում, և որովհետև ռուսական դպրոցները հայերի մեջ պետք է ծառայեն ոչ թե ռուսական ազգության տարածման, այլ միայն հայերի ռուսական պետության հետ ավելի սերտ կապվելու համար։ Ռուսական դպրոցները հայերի մեջ պետք է ունենան ազգային բնավորություն, որովհետև հայերը ռուսական ազգությանը չեն պատկանում, և որովհետև ռուսական դպրոցները հայերի մեջ պետք է ծառայեն ոչ թե ռուսական ազգության տարածման, այլ միայն հայերի ռուսական պետության հետ ավելի սերտ կապվելու համար։

ՀԵՌԱԳՐԵՐ

Ընթերցողները չեն մոռացել դեռ Ա. Ղ. Ալիխանյանցի հետ տեղի ունեցած տհաճ միջադեպը, որի մասին մենք հրատարակեցինք մի քանի հեռագրեր։ Ալիխանյանցը, որ ուզում էր ինքնագլուխ կերպով ամեն բան անել, ինչպես ինքն էր ասում, «ազգի համար», ուզում էր ստիպել Ազգային Ներկայացուցչական ժողովին ընդունել իր առաջարկությունները, որոնք ժողովը չէր ընդունում։ Ալիխանյանցը, որ ուզում էր ինքնագլուխ կերպով ամեն բան անել, ինչպես ինքն էր ասում, «ազգի համար», ուզում էր ստիպել Ազգային Ներկայացուցչական ժողովին ընդունել իր առաջարկությունները, որոնք ժողովը չէր ընդունում։ Ալիխանյանցը, որ ուզում էր ինքնագլուխ կերպով ամեն բան անել, ինչպես ինքն էր ասում, «ազգի համար», ուզում էր ստիպել Ազգային Ներկայացուցչական ժողովին ընդունել իր առաջարկությունները, որոնք ժողովը չէր ընդունում։ Ալիխանյանցը, որ ուզում էր ինքնագլուխ կերպով ամեն բան անել, ինչպես ինքն էր ասում, «ազգի համար», ուզում էր ստիպել Ազգային Ներկայացուցչական ժողովին ընդունել իր առաջարկությունները, որոնք ժողովը չէր ընդունում։ Ալիխանյանցը, որ ուզում էր ինքնագլուխ կերպով ամեն բան անել, ինչպես ինքն էր ասում, «ազգի համար», ուզում էր ստիպել Ազգային Ներկայացուցչական ժողովին ընդունել իր առաջարկությունները, որոնք ժողովը չէր ընդունում։ Ալիխանյանցը, որ ուզում էր ինքնագլուխ կերպով ամեն բան անել, ինչպես ինքն էր ասում, «ազգի համար», ուզում էր ստիպել Ազգային Ներկայացուցչական ժողովին ընդունել իր առաջարկությունները, որոնք ժողովը չէր ընդունում։

ՍԱՀՄԱՆԱԴԱՏՈՒԹԻՒՆ

Ստորագրված ենք մենք, Ալիխանյանցի հետ մեր վերոհիշյալ հեռագրերի հրատարակության մասին, հետևյալ հայտարարությունը տալ հանրությանը։ Ալիխանյանցի հետ մեր վերոհիշյալ հեռագրերի հրատարակության մասին, հետևյալ հայտարարությունը տալ հանրությանը։ Ալիխանյանցի հետ մեր վերոհիշյալ հեռագրերի հրատարակության մասին, հետևյալ հայտարարությունը տալ հանրությանը։ Ալիխանյանցի հետ մեր վերոհիշյալ հեռագրերի հրատարակության մասին, հետևյալ հայտարարությունը տալ հանրությանը։ Ալիխանյանցի հետ մեր վերոհիշյալ հեռագրերի հրատարակության մասին, հետևյալ հայտարարությունը տալ հանրությանը։ Ալիխանյանցի հետ մեր վերոհիշյալ հեռագրերի հրատարակության մասին, հետևյալ հայտարարությունը տալ հանրությանը։

Ստորագրությունները

ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ԱՐՔԵՊԱՍ

Տիրոջ կամքով մեր սիրելի հովիվը՝ Հովհաննես արքեպս. Թումանյանը, որ 1896 թ. Հոկտեմբերի 1-ին ընտրվեց Ռուսաստանի Սուրբ Սինոդի անդամ, Նոյեմբերի 4-ին մեկնեց Պետերբուրգ։ Նրա մեկնելուց հետո Թիֆլիսի հոգևոր կառավարությունը մնաց առանց գլխի։ Ամեն կողմից սկսեցին հարցնել, թե ո՞վ պիտի նշանակվի Թիֆլիսի առաջնորդ։ Ամեն կողմից սկսեցին հարցնել, թե ո՞վ պիտի նշանակվի Թիֆլիսի առաջնորդ։ Ամեն կողմից սկսեցին հարցնել, թե ո՞վ պիտի նշանակվի Թիֆլիսի առաջնորդ։ Ամեն կողմից սկսեցին հարցնել, թե ո՞վ պիտի նշանակվի Թիֆլիսի առաջնորդ։ Ամեն կողմից սկսեցին հարցնել, թե ո՞վ պիտի նշանակվի Թիֆլիսի առաջնորդ։ Ամեն կողմից սկսեցին հարցնել, թե ո՞վ պիտի նշանակվի Թիֆլիսի առաջնորդ։

ԹԻՖԼԻՍԻ

Տիրոջ կամքով մեր սիրելի հովիվը՝ Հովհաննես արքեպս. Թումանյանը, որ 1896 թ. Հոկտեմբերի 1-ին ընտրվեց Ռուսաստանի Սուրբ Սինոդի անդամ, Նոյեմբերի 4-ին մեկնեց Պետերբուրգ։ Նրա մեկնելուց հետո Թիֆլիսի հոգևոր կառավարությունը մնաց առանց գլխի։ Ամեն կողմից սկսեցին հարցնել, թե ո՞վ պիտի նշանակվի Թիֆլիսի առաջնորդ։ Ամեն կողմից սկսեցին հարցնել, թե ո՞վ պիտի նշանակվի Թիֆլիսի առաջնորդ։ Ամեն կողմից սկսեցին հարցնել, թե ո՞վ պիտի նշանակվի Թիֆլիսի առաջնորդ։ Ամեն կողմից սկսեցին հարցնել, թե ո՞վ պիտի նշանակվի Թիֆլիսի առաջնորդ։ Ամեն կողմից սկսեցին հարցնել, թե ո՞վ պիտի նշանակվի Թիֆլիսի առաջնորդ։ Ամեն կողմից սկսեցին հարցնել, թե ո՞վ պիտի նշանակվի Թիֆլիսի առաջնորդ։

ՏԱՐԱԾՈՒԹԻՒՆ

Տալիս ենք ստորև մի նամակ, որ մեզ է հասցրել մի ուսուցիչ։ Նամակը վերաբերում է Ղազախի գավառի Ղարաքիլիսա գյուղի ռուսական դպրոցին։ Նամակը վերաբերում է Ղազախի գավառի Ղարաքիլիսա գյուղի ռուսական դպրոցին։ Նամակը վերաբերում է Ղազախի գավառի Ղարաքիլիսա գյուղի ռուսական դպրոցին։ Նամակը վերաբերում է Ղազախի գավառի Ղարաքիլիսա գյուղի ռուսական դպրոցին։ Նամակը վերաբերում է Ղազախի գավառի Ղարաքիլիսա գյուղի ռուսական դպրոցին։ Նամակը վերաբերում է Ղազախի գավառի Ղարաքիլիսա գյուղի ռուսական դպրոցին։

ԳՈՒՆԱՎՈՐՈՒԹԻՒՆ

Գունավորությունը մեր սիրելի ընթերցողներին հայտնի է, որ մենք ունենք մի գունավորություն, որ կոչվում է «Գունավորություն»։ Գունավորությունը մեր սիրելի ընթերցողներին հայտնի է, որ մենք ունենք մի գունավորություն, որ կոչվում է «Գունավորություն»։ Գունավորությունը մեր սիրելի ընթերցողներին հայտնի է, որ մենք ունենք մի գունավորություն, որ կոչվում է «Գունավորություն»։ Գունավորությունը մեր սիրելի ընթերցողներին հայտնի է, որ մենք ունենք մի գունավորություն, որ կոչվում է «Գունավորություն»։ Գունավորությունը մեր սիրելի ընթերցողներին հայտնի է, որ մենք ունենք մի գունավորություն, որ կոչվում է «Գունավորություն»։ Գունավորությունը մեր սիրելի ընթերցողներին հայտնի է, որ մենք ունենք մի գունավորություն, որ կոչվում է «Գունավորություն»։

ԼՈՒՐԵՐ

Լուրեր ենք ստանում, որ Ղազախի գավառի Ղարաքիլիսա գյուղի ռուսական դպրոցի ուսուցիչը, որ մինչև այժմ ապրում էր գյուղի մեջ, ստիպված է եղել տեղափոխվել գյուղից դուրս, որովհետև գյուղացիները չեն ուզում նրան իրենց մեջ տեսնել։ Լուրեր ենք ստանում, որ Ղազախի գավառի Ղարաքիլիսա գյուղի ռուսական դպրոցի ուսուցիչը, որ մինչև այժմ ապրում էր գյուղի մեջ, ստիպված է եղել տեղափոխվել գյուղից դուրս, որովհետև գյուղացիները չեն ուզում նրան իրենց մեջ տեսնել։ Լուրեր ենք ստանում, որ Ղազախի գավառի Ղարաքիլիսա գյուղի ռուսական դպրոցի ուսուցիչը, որ մինչև այժմ ապրում էր գյուղի մեջ, ստիպված է եղել տեղափոխվել գյուղից դուրս, որովհետև գյուղացիները չեն ուզում նրան իրենց մեջ տեսնել։ Լուրեր ենք ստանում, որ Ղազախի գավառի Ղարաքիլիսա գյուղի ռուսական դպրոցի ուսուցիչը, որ մինչև այժմ ապրում էր գյուղի մեջ, ստիպված է եղել տեղափոխվել գյուղից դուրս, որովհետև գյուղացիները չեն ուզում նրան իրենց մեջ տեսնել։ Լուրեր ենք ստանում, որ Ղազախի գավառի Ղարաքիլիսա գյուղի ռուսական դպրոցի ուսուցիչը, որ մինչև այժմ ապրում էր գյուղի մեջ, ստիպված է եղել տեղափոխվել գյուղից դուրս, որովհետև գյուղացիները չեն ուզում նրան իրենց մեջ տեսնել։ Լուրեր ենք ստանում, որ Ղազախի գավառի Ղարաքիլիսա գյուղի ռուսական դպրոցի ուսուցիչը, որ մինչև այժմ ապրում էր գյուղի մեջ, ստիպված է եղել տեղափոխվել գյուղից դուրս, որովհետև գյուղացիները չեն ուզում նրան իրենց մեջ տեսնել։

ՏԵՂԱԿԱՆ

Տեղական լուրերից իմանում ենք, որ Թիֆլիսի առաջնորդ նշանակվելու համար մեծ հետաքրքրություն է առաջացել։ Տեղական լուրերից իմանում ենք, որ Թիֆլիսի առաջնորդ նշանակվելու համար մեծ հետաքրքրություն է առաջացել։ Տեղական լուրերից իմանում ենք, որ Թիֆլիսի առաջնորդ նշանակվելու համար մեծ հետաքրքրություն է առաջացել։ Տեղական լուրերից իմանում ենք, որ Թիֆլիսի առաջնորդ նշանակվելու համար մեծ հետաքրքրություն է առաջացել։ Տեղական լուրերից իմանում ենք, որ Թիֆլիսի առաջնորդ նշանակվելու համար մեծ հետաքրքրություն է առաջացել։ Տեղական լուրերից իմանում ենք, որ Թիֆլիսի առաջնորդ նշանակվելու համար մեծ հետաքրքրություն է առաջացել։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Հայաստանի մասին լուրեր ենք ստանում, որ Վանի նահանգում, Մուշի գավառում, Բերկրիի գավառում, Սասունի գավառում, Ալաշկերտի գավառում, Կարսի մարզում, Էրզրումի նահանգում, Տրապիզոնի նահանգում, Սեբաստիայի նահանգում, Խարբերդի նահանգում, Դիարբեքիրի նահանգում, Մարաշի նահանգում, Այնթափի նահանգում, Ադանայի նահանգում, Կոնիայի նահանգում, Կեսարիայի նահանգում, Անգորայի նահանգում, Բրուսայի նահանգում, Կոստանդնուպոլսի նահանգում, Ադրիանապոլսի նահանգում, Սալոնիկի նահանգում, Մանաստիրի նահանգում, Յանինայի նահանգում, Ռումելիայի նահանգում, Կրետեի նահանգում, Կիպրոսի նահանգում, Սիրիայի նահանգում, Պաղեստինի նահանգում, Արաբիայի նահանգում, Եգիպտոսի նահանգում, Լիբիայի նահանգում, Թունիսի նահանգում, Ալժիրի նահանգում, Մարոկկոյի նահանգում, Սենեգալի նահանգում, Գվինեայի նահանգում, Սիերա Լեոնեի նահանգում, Լիբերիայի նահանգում, Գանայի նահանգում, Տոգոյի նահանգում, Դահոմեյի նահանգում, Նիգերիայի նահանգում, Կամերունի նահանգում, Գաբոնի նահանգում, Կոնգոյի նահանգում, Անգոլայի նահանգում, Դամարալենդի նահանգում, Նամակվայի նահանգում, Բեչուանայի նահանգում, Տրանսվաալի նահանգում, Նատալի նահանգում, Կեյպ գաղութի նահանգում, Օրանժ գաղութի նահանգում, Նատալի նահանգում, Տրանսվաալի նահանգում, Բեչուանայի նահանգում, Նամակվայի նահանգում, Դամարալենդի նահանգում, Անգոլայի նահանգում, Կոնգոյի նահանգում, Գաբոնի նահանգում, Կամերունի նահանգում, Նիգերիայի նահանգում, Դահոմեյի նահանգում, Տոգոյի նահանգում, Գանայի նահանգում, Լիբերիայի նահանգում, Սիերա Լեոնեի նահանգում, Գվինեայի նահանգում, Սենեգալի նահանգում, Մարոկկոյի նահանգում, Ալժիրի նահանգում, Թունիսի նահանգում, Լիբիայի նահանգում, Եգիպտոսի նահանգում, Արաբիայի նահանգում, Պաղեստինի նահանգում, Սիրիայի նահանգում, Կիպրոսի նահանգում, Կրետեի նահանգում, Ռումելիայի նահանգում, Յանինայի նահանգում, Մանաստիրի նահանգում, Սալոնիկի նահանգում, Ադրիանապոլսի նահանգում, Կոստանդնուպոլսի նահանգում, Բրուսայի նահանգում, Անգորայի նահանգում, Կոնիայի նահանգում, Ադանայի նահանգում, Այնթափի նահանգում, Մարաշի նահանգում, Խարբերդի նահանգում, Սեբաստիայի նահանգում, Տրապիզոնի նահանգում, Էրզրումի նահանգում, Կարսի մարզում, Ալաշկերտի գավառում, Սասունի գավառում, Բերկրիի գավառում, Մուշի գավառում, Վանի նահանգում։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Նոր հրատարակություններ ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր թերթ, որ կոչվելու է «Նոր Թերթ»։ Նոր հրատարակություններ ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր թերթ, որ կոչվելու է «Նոր Թերթ»։ Նոր հրատարակություններ ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր թերթ, որ կոչվելու է «Նոր Թերթ»։ Նոր հրատարակություններ ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր թերթ, որ կոչվելու է «Նոր Թերթ»։ Նոր հրատարակություններ ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր թերթ, որ կոչվելու է «Նոր Թերթ»։ Նոր հրատարակություններ ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր թերթ, որ կոչվելու է «Նոր Թերթ»։

ՆՈՐ ԳՐՔԵՐ

Նոր գրքեր ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր գիրք, որ կոչվելու է «Նոր Գիրք»։ Նոր գրքեր ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր գիրք, որ կոչվելու է «Նոր Գիրք»։ Նոր գրքեր ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր գիրք, որ կոչվելու է «Նոր Գիրք»։ Նոր գրքեր ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր գիրք, որ կոչվելու է «Նոր Գիրք»։ Նոր գրքեր ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր գիրք, որ կոչվելու է «Նոր Գիրք»։ Նոր գրքեր ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր գիրք, որ կոչվելու է «Նոր Գիրք»։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Հրատարակություններ ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր թերթ, որ կոչվելու է «Նոր Թերթ»։ Հրատարակություններ ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր թերթ, որ կոչվելու է «Նոր Թերթ»։ Հրատարակություններ ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր թերթ, որ կոչվելու է «Նոր Թերթ»։ Հրատարակություններ ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր թերթ, որ կոչվելու է «Նոր Թերթ»։ Հրատարակություններ ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր թերթ, որ կոչվելու է «Նոր Թերթ»։ Հրատարակություններ ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր թերթ, որ կոչվելու է «Նոր Թերթ»։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Հրատարակություն ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր թերթ, որ կոչվելու է «Նոր Թերթ»։ Հրատարակություն ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր թերթ, որ կոչվելու է «Նոր Թերթ»։ Հրատարակություն ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր թերթ, որ կոչվելու է «Նոր Թերթ»։ Հրատարակություն ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր թերթ, որ կոչվելու է «Նոր Թերթ»։ Հրատարակություն ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր թերթ, որ կոչվելու է «Նոր Թերթ»։ Հրատարակություն ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր թերթ, որ կոչվելու է «Նոր Թերթ»։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Հրատարակություն ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր թերթ, որ կոչվելու է «Նոր Թերթ»։ Հրատարակություն ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր թերթ, որ կոչվելու է «Նոր Թերթ»։ Հրատարակություն ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր թերթ, որ կոչվելու է «Նոր Թերթ»։ Հրատարակություն ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր թերթ, որ կոչվելու է «Նոր Թերթ»։ Հրատարակություն ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր թերթ, որ կոչվելու է «Նոր Թերթ»։ Հրատարակություն ենք ստանում, որ Թիֆլիսում պատրաստվում է հրատարակել մի նոր թերթ, որ կոչվելու է «Նոր Թերթ»։

Իսկ ահա ինչպես է նկարագրում այդ ժամանակվա Ղարսի կյանքը Ալեքսանդր Ղարաքիլիսացին։

Ղարսի ամրոցը գտնվում է Ղարսի գետի ձախ ափին, ժայռոտ բլրի վրա։ Ամրոցի պարիսպները կառուցված են սև տուֆից։ Պարիսպների երկարությունը 2 կիլոմետր է։ Ամրոցի մեջ կան 4 մզկիթներ, 2 եկեղեցի, 1 հայկական դպրոց, 1 ռուսական դպրոց, 1 հրեական սինագոգ։ Ամրոցի մեջ կան նաև 3 հանրային բաղնիքներ։

Ամրոցի մեջ ապրում են 12 հազար մարդ։ Նրանցից 7 հազարը հայեր են, 3 հազարը՝ թուրքեր, 1 հազարը՝ ռուսներ, 1 հազարը՝ հրեաներ։ Մնացածը՝ պարսիկներ և քրդեր։

Ամրոցի շուկան գտնվում է գետի ձախ ափին, կամրջի մոտ։ Շուկայում կան 300 խանութներ և 12 սրճարաններ։ Ամենամեծ խանութը պատկանում է հայ վաճառական Մարտիրոս Ավետիսյանին։ Նրա խանութում վաճառվում են կտավեղեն, գործվածքներ, ապակյա իրեր և ներմուծված այլ ապրանքներ։

Ամրոցի ամենահարուստ մարդը հայ վաճառական Գրիգոր Տեր-Մկրտչյանն է։ Նա ունի 2 խանութ, 1 կարվանատուն և 1 ջրաղաց։ Նրա տարեկան եկամուտը գնահատվում է 40 հազար ռուբլի։

Ամրոցի ամենաաղքատ մարդիկ ապրում են գետի աջ ափին, ժայռերի տակ։ Նրանք ապրում են խրճիթներում, որոնք շինված են քարից և կավից։ Ձմռանը այդ խրճիթները լցվում են ջրով, և շատ մարդիկ հիվանդանում են։

Ամրոցում կան 3 դպրոց։ Հայկական դպրոցում սովորում են 120 աշակերտներ։ Դպրոցի տարեկան ծախսը 1200 ռուբլի է։ Ուսուցիչը ստանում է 300 ռուբլի տարեկան։

Ամրոցում կան 2 դեղատուն։ Մեկը պատկանում է հայ դեղագործ Ստեփան Մելիքյանին, մյուսը՝ հրեա Մոիսեյ Լևինսոնին։ Դեղատների տարեկան շրջանառությունը 15 հազար ռուբլի է։

Ամրոցի շրջակայքում կան 12 գյուղեր, որոնցում ապրում են 8 հազար մարդ։ Նրանք զբաղվում են հողագործությամբ և անասնապահությամբ։ Գյուղերում կան 3 եկեղեցի և 2 մզկիթ։

Ամրոցի կառավարիչը՝ Ղարսի փաշան, ունի 500 զինվոր։ Նրանք պահպանում են ամրոցի դարպասները և պարիսպները։

Ամրոցում կան 2 բանտ։ Մեծ բանտում նստած են 120 բանտարկյալներ, փոքր բանտում՝ 30։ Բանտարկյալների մեծ մասը դատապարտված է ծանր աշխատանքի։

Ամրոցի ամենամեծ տոնը Զատիկն է։ Այդ օրը ամրոցի բոլոր բնակիչները հավաքվում են գետի ափին և միասին տոնում են։ Տոնի օրը նվագում են զուռնա և դհոլ։

Ամրոցի ամենամեծ վնասը 1877–78 թվականների ռուս-թուրքական պատերազմն էր։ Այդ պատերազմի ժամանակ ամրոցը պաշարված էր ռուսական զորքերի կողմից։ Պաշարումը տևեց 3 ամիս։ Այդ ընթացքում ամրոցի բնակիչները մեծ տառապանքներ կրեցին։

Ամրոցի ամենամեծ հարստությունը նրա ջրհորներն են։ Ամրոցում կան 12 ջրհոր։ Ամենախոր ջրհորը 30 մետր է։ Ջրհորների ջուրը սառն է և համեղ։

Ամրոցի ամենամեծ թերությունը նրա կեղտոտությունն է։ Փողոցները չեն մաքրվում, և ամռանը շատ փոշի է լինում։ Ձմռանը՝ ցեխ։ Ամրոցում չկա ոչ մի ասֆալտապատ փողոց։

Ամրոցի ամենահին շենքը Ղարսի ամրոցն է։ Այն կառուցվել է 10-րդ դարում։ Ամրոցի պարիսպները մասամբ քանդված են, բայց դեռ կանգուն են։ Ամրոցի մեջ կան հին աշտարակներ և դարպասներ։

Ամրոցի ամենամեծ մզկիթը Ղարսի մզկիթն է։ Այն կառուցվել է 1825 թվականին։ Մզկիթի մինարեթը 32 մետր է։ Մզկիթում կարող են աղոթել 800 մարդ միաժամանակ։

Ամրոցի ամենամեծ եկեղեցին հայկական եկեղեցին է։ Այն կառուցվել է 1860 թվականին։ Եկեղեցին ունի 2 զանգակատուն։ Զանգակատներից մեկի վրա կա ժամացույց։

Ամրոցի ամենամեծ դպրոցը հայկական դպրոցն է։ Այն կառուցվել է 1890 թվականին։ Դպրոցում սովորում են 150 աշակերտներ։ Ուսուցիչները՝ 6 հոգի։

Ամրոցի ամենամեծ հիվանդանոցը ռուսական զորքերի հիվանդանոցն է։ Այն կառուցվել է 1880 թվականին։ Հիվանդանոցում կան 50 մահճակալներ։

Ամրոցի ամենամեծ գործարանը գինու գործարանն է։ Այն կառուցվել է 1895 թվականին։ Գործարանում աշխատում են 40 բանվորներ։ Գործարանի տարեկան արտադրությունը 20 հազար դույլ գինի է։

Ամրոցի ամենամեծ առևտրականը Գրիգոր Տեր-Մկրտչյանն է։ Նա ունի 2 խանութ, 1 կարվանատուն և 1 ջրաղաց։ Նրա տարեկան եկամուտը գնահատվում է 40 հազար ռուբլի։

Ամրոցի ամենահարուստ մարդը Գրիգոր Տեր-Մկրտչյանն է։ Նա ունի 2 խանութ, 1 կարվանատուն և 1 ջրաղաց։ Նրա տարեկան եկամուտը գնահատվում է 40 հազար ռուբլի։ Նա ունի նաև 2 տուն և 1 այգի։ Նրա այգում աճում են խաղող, նուռ և թուզ։ Նա ունի 3 բանվոր, որոնք աշխատում են այգում։

Ամրոցի ամենաաղքատ մարդիկ ապրում են գետի աջ ափին, ժայռերի տակ։ Նրանք ապրում են խրճիթներում, որոնք շինված են քարից և կավից։ Ձմռանը այդ խրճիթները լցվում են ջրով, և շատ մարդիկ հիվանդանում են։

Ամրոցում կան 3 դպրոց։ Հայկական դպրոցում սովորում են 120 աշակերտներ։ Դպրոցի տարեկան ծախսը 1200 ռուբլի է։ Ուսուցիչը ստանում է 300 ռուբլի տարեկան։

Ամրոցում կան 2 դեղատուն։ Մեկը պատկանում է հայ դեղագործ Ստեփան Մելիքյանին, մյուսը՝ հրեա Մոիսեյ Լևինսոնին։ Դեղատների տարեկան շրջանառությունը 15 հազար ռուբլի է։

Ամրոցի շրջակայքում կան 12 գյուղեր, որոնցում ապրում են 8 հազար մարդ։ Նրանք զբաղվում են հողագործությամբ և անասնապահությամբ։ Գյուղերում կան 3 եկեղեցի և 2 մզկիթ։

Ամրոցի կառավարիչը՝ Ղարսի փաշան, ունի 500 զինվոր։ Նրանք պահպանում են ամրոցի դարպասները և պարիսպները։

Ամրոցում կան 2 բանտ։ Մեծ բանտում նստած են 120 բանտարկյալներ, փոքր բանտում՝ 30։ Բանտարկյալների մեծ մասը դատապարտված է ծանր աշխատանքի։

Ամրոցի ամենամեծ տոնը Զատիկն է։ Այդ օրը ամրոցի բոլոր բնակիչները հավաքվում են գետի ափին և միասին տոնում են։ Տոնի օրը նվագում են զուռնա և դհոլ։

Ամրոցի ամենամեծ վնասը 1877–78 թվականների ռուս-թուրքական պատերազմն էր։ Այդ պատերազմի ժամանակ ամրոցը պաշարված էր ռուսական զորքերի կողմից։ Պաշարումը տևեց 3 ամիս։ Այդ ընթացքում ամրոցի բնակիչները մեծ տառապանքներ կրեցին։

Ամրոցի ամենամեծ հարստությունը նրա ջրհորներն են։ Ամրոցում կան 12 ջրհոր։ Ամենախոր ջրհորը 30 մետր է։ Ջրհորների ջուրը սառն է և համեղ։

Ամրոցի ամենամեծ թերությունը նրա կեղտոտությունն է։ Փողոցները չեն մաքրվում, և ամռանը շատ փոշի է լինում։ Ձմռանը՝ ցեխ։ Ամրոցում չկա ոչ մի ասֆալտապատ փողոց։

Ամրոցի ամենահին շենքը Ղարսի ամրոցն է։ Այն կառուցվել է 10-րդ դարում։ Ամրոցի պարիսպները մասամբ քանդված են, բայց դեռ կանգուն են։ Ամրոցի մեջ կան հին աշտարակներ և դարպասներ։

Ամրոցի ամենամեծ մզկիթը Ղարսի մզկիթն է։ Այն կառուցվել է 1825 թվականին։ Մզկիթի մինարեթը 32 մետր է։ Մզկիթում կարող են աղոթել 800 մարդ միաժամանակ։

Ամրոցի ամենամեծ եկեղեցին հայկական եկեղեցին է։ Այն կառուցվել է 1860 թվականին։ Եկեղեցին ունի 2 զանգակատուն։ Զանգակատներից մեկի վրա կա ժամացույց։

Ամրոցի ամենամեծ դպրոցը հայկական դպրոցն է։ Այն կառուցվել է 1890 թվականին։ Դպրոցում սովորում են 150 աշակերտներ։ Ուսուցիչները՝ 6 հոգի։

Ամրոցի ամենամեծ հիվանդանոցը ռուսական զորքերի հիվանդանոցն է։ Այն կառուցվել է 1880 թվականին։ Հիվանդանոցում կան 50 մահճակալներ։

—Տիգ, Նալ-ապտալ-ապտալ, ինչպես ես, ի՞նչ կա, ի՞նչ կար, ինչ-որ նոր բան կա՞ մեր քաղաքում։ Ես 38 ամսվա ընթացքում ոչինչ չեմ լսել։ Ասա՛, ինչ կա։

—Ես, իմ Ղուրբան, ոչինչ չգիտեմ, ոչինչ չեմ լսել, ոչինչ չեմ տեսել։ Ես ապրում եմ իմ տան մեջ, ինչպես ամուր ամրոցում։ Ես չեմ ուզում ոչինչ լսել, ոչինչ տեսնել։ Ես ուզում եմ միայն խաղաղ ապրել։

—Ա՛խ, Նալ-ապտալ, դու միշտ էլ այդպես ես ասում։ Դու միշտ ուզում ես խաղաղ ապրել, բայց ինչպե՞ս կարող է խաղաղ ապրել մարդը, եթե նա չգիտի, թե ինչ է կատարվում իր շուրջը։ Ես ուզում եմ ամեն ինչ իմանալ, ամեն ինչ լսել, ամեն ինչ տեսնել։ Ես ուզում եմ ապրել ոչ թե ամրոցում, այլ բաց դաշտում, որտեղ ամեն ինչ երևում է։

—Ես չեմ կարող ապրել բաց դաշտում, Ղուրբան, ես վախենում եմ։ Ես վախենում եմ, որ ինչ-որ մեկը կգա և կսպանի ինձ։ Ես վախենում եմ, որ ինչ-որ մեկը կգա և կխլի իմ ունեցվածքը։ Ես վախենում եմ, որ ինչ-որ մեկը կգա և կվնասի իմ ընտանիքին։ Ես վախենում եմ, որ ինչ-որ մեկը կգա և կսպանի իմ երեխաներին։ Ես վախենում եմ, որ ինչ-որ մեկը կգա և կսպանի իմ կնոջը։ Ես վախենում եմ, որ ինչ-որ մեկը կգա և կսպանի ինձ։

—Ա՛խ, Նալ-ապտալ, դու միշտ էլ այդպես ես ասում։ Դու միշտ ուզում ես խաղաղ ապրել, բայց ինչպե՞ս կարող է խաղաղ ապրել մարդը, եթե նա չգիտի, թե ինչ է կատարվում իր շուրջը։ Ես ուզում եմ ամեն ինչ իմանալ, ամեն ինչ լսել, ամեն ինչ տեսնել։ Ես ուզում եմ ապրել ոչ թե ամրոցում, այլ բաց դաշտում, որտեղ ամեն ինչ երևում է։

—Ես չեմ կարող ապրել բաց դաշտում, Ղուրբան, ես վախենում եմ։ Ես վախենում եմ, որ ինչ-որ մեկը կգա և կսպանի ինձ։ Ես վախենում եմ, որ ինչ-որ մեկը կգա և կխլի իմ ունեցվածքը։ Ես վախենում եմ, որ ինչ-որ մեկը կգա և կվնասի իմ ընտանիքին։ Ես վախենում եմ, որ ինչ-որ մեկը կգա և կսպանի իմ երեխաներին։ Ես վախենում եմ, որ ինչ-որ մեկը կգա և կսպանի իմ կնոջը։ Ես վախենում եմ, որ ինչ-որ մեկը կգա և կսպանի ինձ։

—Ա՛խ, Նալ-ապտալ, դու միշտ էլ այդպես ես ասում։ Դու միշտ ուզում ես խաղաղ ապրել, բայց ինչպե՞ս կարող է խաղաղ ապրել մարդը, եթե նա չգիտի, թե ինչ է կատարվում իր շուրջը։ Ես ուզում եմ ամեն ինչ իմանալ, ամեն ինչ լսել, ամեն ինչ տեսնել։ Ես ուզում եմ ապրել ոչ թե ամրոցում, այլ բաց դաշտում, որտեղ ամեն ինչ երևում է։

—Ես չեմ կարող ապրել բաց դաշտում, Ղուրբան, ես վախենում եմ։ Ես վախենում եմ, որ ինչ-որ մեկը կգա և կսպանի ինձ։ Ես վախենում եմ, որ ինչ-որ մեկը կգա և կխլի իմ ունեցվածքը։ Ես վախենում եմ, որ ինչ-որ մեկը կգա և կվնասի իմ ընտանիքին։ Ես վախենում եմ, որ ինչ-որ մեկը կգա և կսպանի իմ երեխաներին։ Ես վախենում եմ, որ ինչ-որ մեկը կգա և կսպանի իմ կնոջը։ Ես վախենում եմ, որ ինչ-որ մեկը կգա և կսպանի ինձ։

—Ա՛խ, Նալ-ապտալ, դու միշտ էլ այդպես ես ասում։ Դու միշտ ուզում ես խաղաղ ապրել, բայց ինչպե՞ս կարող է խաղաղ ապրել մարդը, եթե նա չգիտի, թե ինչ է կատարվում իր շուրջը։ Ես ուզում եմ ամեն ինչ իմանալ, ամեն ինչ լսել, ամեն ինչ տեսնել։ Ես ուզում եմ ապրել ոչ թե ամրոցում, այլ բաց դաշտում, որտեղ ամեն ինչ երևում է։

—Ես չեմ կարող ապրել բաց դաշտում, Ղուրբան, ես վախենում եմ։ Ես վախենում եմ, որ ինչ-որ մեկը կգա և կսպանի ինձ։ Ես վախենում եմ, որ ինչ-որ մեկը կգա և կխլի իմ ունեցվածքը։ Ես վախենում եմ, որ ինչ-որ մեկը կգա և կվնասի իմ ընտանիքին։ Ես վախենում եմ, որ ինչ-որ մեկը կգա և կսպանի իմ երեխաներին։ Ես վախենում եմ, որ ինչ-որ մեկը կգա և կսպանի իմ կնոջը։ Ես վախենում եմ, որ ինչ-որ մեկը կգա և կսպանի ինձ։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՆՑՔԻ

1899 մեսր. Դեկտ. 1-ին, ուրբաթ, նոր տիպեր, մօտավոր գնահատութեամբ 1,000 ռուբլի արժողութեամբ։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊՈՍՏԱԿԸ

Հրատ. 24 Նոյեմբերին

ՅՈՒՇԱՄԱՏՈՒԱՆ ՕՐԱԿԱՐԳ

Ս. Ղ. 24
Ֆրանսիայի հրամանագիր 117 87
Օսմանեան պետական Ս. Լ. 11 75
Փոխարկման օրական Ս. Լ. 2 30
Ս. Օր. Շահ է վճարուած 2
Օր. Նիկոլաեան » 4
Ջրաղացի պատճառով » 8 18
Տէրտէրեան Բերդի Ք. 482
Ֆրանսիայի հրամանագիր 630
Տէրեան տուբերկուլոզը 304
Տէրտէրեան Բերդի Ք. 482

ԱՐԾԱԹԱՀԱՆՈՒԱԾ ՕՓՏԱՆԱՐ

ԱՆՈՒՆԻ ՇԻՆՈՒԱԾ

Նկարագրութիւն 10,000,000 լիտր ապր

Շինարարութեան դիմաց Դուք կարող էք ստանալ 100 տե

Լօնտոնի էն Ռուսական ապրանքների պահեստներում ներկայումս կայ մեծ քանակութեամբ ռուսական ապրանքներ, որոնք ներկայումս ենթարկուում են մաքսատուրքի։ Ռուսական ապրանքների վաճառողները կարող են ստանալ իրանց ապրանքները առանց մաքսատուրքի վճարելու, եթէ նրանք կամենան ապրանքները տանել ուրիշ տեղ։

Պետական մաքսատան վարչութիւնը, ելնելով այն հանգամանքից, որ ռուսական ապրանքները ներկայումս գտնուում են ճնշուած վիճակի մէջ, որոշել է ռուսական ապրանքների վրայ մաքսատուրքի վճարումը երկարացնել մինչև 1902 թուականի Յունուարի 1-ը։ Այդ ժամանակամիջոցում ռուսական ապրանքները կարող են ազատ կերպով անցնել Լօնտոնի պահեստներով։

Ռուսական ապրանքների վաճառողները կարող են ստանալ իրանց ապրանքները առանց մաքսատուրքի վճարելու, եթէ նրանք կամենան ապրանքները տանել ուրիշ տեղ